

CEGESOMA NEWSLETTER

NR 3 - DECEMBER 2013

[nl](#) [fr](#) [en](#)

HET NIEUWE CEGESOMA BERICHTENBLAD IS VERSCHENEN!

Ons jaarlijks nieuwsbulletin bevat alle informatie over voorbije en toekomstige publieksactiviteiten, en nieuws uit de sectoren Academische activiteiten en Documentatie. [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=1842)

11 DECEMBER 2013: CONFERENTIE MET PETER SCHOLLIERS

Onze laatste conferentie van het najaar staat in het teken van voeding en nationalisme aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog. Het wordt een lezing om van te smullen. [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=2438)

BINNENKORT IN DE KRANTENWINKEL: OORLOGSKRANTEN 1914-1918

Vanaf 23 december liggen er in elke Vlaamse krantenkiosk kranten uit de periode 1914-1918. Voorzien van duidende artikels en een uniek tijdsdocument, dompelen ze de lezer onder in de sfeer van toen. [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=2444)

CEGESOMA BEREIDT TENTOONSTELLING VOOR OVER KONINGSKOPPEL

De afdeling Publieksgeschiedenis werkt sinds kort aan een tentoonstelling over Albert en Elisabeth. Het reilen en zeilen van dit koningskoppel wordt verteld aan de hand van filmbeelden. [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=2457)

ONBEKEND EN ONBEMIND? ONZE FOTO'S OVER DE EERSTE WERELDOORLOG

De fototheek van het CEGESOMA bevat niet alleen foto's uit de periode 1939-1945. Dankzij de verwerving van privécollecties beschikken we ook over een boeiende verzameling foto's uit de Eerste Wereldoorlog. Ga op ontdekking! [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=2446)

CegeSoma Info: het Berichtenblad in een nieuw jasje

Vanaf dit jaar verschijnt het voormalige *CegeSoma Berichtenblad* onder een andere naam en in een andere gedaante: *CegeSoma Info* ([hier raadpleegbaar](#)) ! Ons jaarlijkse infoblad neemt voortaan de vorm aan van een ruim geïllustreerd krantje, dat twaalf bladzijden telt. Beknoper, maar beter verteerbaar. Het nummer over 2015 bevat een vijftigtal artikels die de brede waaier aan projecten en activiteiten in onze instelling illustreren. Maar er is meer.

Een andere nieuwigheid is dat ***CegeSoma Info*** op een meer thematische manier de activiteiten van het CegeSoma presenteert. Er zijn pagina's gewijd aan de Koude Oorlog (meer bepaald over het boek over de moord op Julien Lahaut), de Grote Oorlog, de Tweede Wereldoorlog, internationale samenwerking, digitalisering en ten slotte de vele activiteiten ten dienste van onderzoekers en het brede publiek. Op de laatste bladzijde wordt nog even stilgestaan bij de succesvolle petitie voor het voortbestaan van het CegeSoma. Achteraan vindt u ook een activiteitenkalender.

Voor trouwe lezers van het *Berichtenblad* is deze nieuwe formule misschien even schrikken. Aarzel niet om ons uw meningen en reacties te bezorgen. Alvast veel leesplezier gewenst.

Fabrice Maerten
Hoofdredacteur *CegeSoma Info*

23 / 10 / 2015

◀ [Terug](#) ▶

Conferentie met Peter Scholliers

Voeding en nationalisme aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog

Op woensdag 11 december 2013 (14.30u) komt historicus **Peter Scholliers** (VUB) een lezing geven over een wel heel bijzonder facet van nationalisme aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog: voeding!

Kan iets alledaags als de keuken nationale gevoelens opwekken? Vele auteurs die nationalisme onderzoeken, hebben geen boodschap aan eetcultuur als bouwsteen van zulke gevoelens. Echter, een hele reeks sociale psychologen en historici beweren vandaag dat eetcultuur allerlei regionale sentimenten kan oproepen, beginnend bij de eigen streek of stad. Waarom zou dit ook niet het geval kunnen zijn met nationale identiteit? Peter Scholliers zal kort de achterliggende theorie voorstellen en zoekt vervolgens in diverse bronnen naar sporen van regionale sentimenten tussen 1880 en 1935. Hij zal afsluiten met een poging om zelf een theorie te lanceren: kleine landen zoals België hebben aanvankelijk geen boodschap aan voeding als bouwsteen van nationale gevoelens, maar gebruiken vanaf een bepaald moment de eetcultuur om zich van andere naties te onderscheiden.

Prof. Peter Scholliers is verbonden aan de vakgroep Geschiedenis van de VUB. Zijn onderzoeksinteresses gaan uit naar de geschiedenis van de levensstandaard, arbeid, lonen en prijzen en niet in het minst naar de geschiedenis van voeding. In 2003 richtte hij binnen de VUB de onderzoeksgroep FOST (Sociale & Culturele Voedingsstudies) op. Als Belgisch expert bij uitstek is hij lid van de redactie van o.a. *Food & History*, *Food and Foodways* en *Food, Culture & Society*.

Deze activiteit vindt plaats in de conferentiezaal van het Cegesoma, Luchtvaartsquare 29, 1070 Brussel. Aanvang om 14.30u. Inkom is gratis, maar graag vooraf aanmelden via 02/556.92.11 of cegesoma@cegesoma.be.

Karikatuur van een Duitse soldaat tijdens WOI, met het voedingsmiddel waarmee spottend werd geassocieerd: een worst. (KBR, Prentenkabinet)

◀ [Terug](#) ▶

Het CEGESOMA bereidt tentoonstelling voor over koningskoppel Albert en Elisabeth

De afdeling Publieksgeschiedenis werkt sinds kort aan een tentoonstelling, die volgende zomer de deuren zal openen. De bezoeker zal kennis kunnen maken met het koningskoppel Albert en Elisabeth, en wel vanuit een heel bijzondere invalshoek: aan de hand van filmbeelden.

De beginjaren van de cinema situeren zich op het einde van de 19de eeuw. Nog voor hij koning werd, was prins Albert al een enthousiast cinefiel. Het zal dus niet verbazen dat het medium film onder zijn koningschap (1909-1934) veelvuldig werd gebruikt om het koningskoppel in beeld te brengen. Albert en Elisabeth cultiveerden bewust een zeker "glamour"-imago. Voor cineasten waren ze een gedroomd thema. De eerste filmbeelden van Albert dateren uit 1909, van tijdens zijn eedaflegging. Ook zijn tragische dood in 1934 gaf aanleiding tot veel nieuwe, beklijvende filmbeelden. Voor de radioverslaggeving over Alberts overlijden werden alle zeilen bijgezet (6 reporters ter plaatse – waaronder de legendarische Théo Fleischman – en maar liefst 16 sfeermicro's).

De tentoonstelling zal zich richten tot een internationaal én Belgisch bezoekerspubliek. Voor de niet ingewijde bezoeker biedt de tentoonstelling een toegankelijke introductie in de vele facetten van de Belgische monarchie, zowel publiek als privé: Alberts rol als staatshoofd, legerleider, uitoefenaar van Koninklijke prerogatieven, promotor van wetenschappelijk onderzoek, enz. Voor de bezoeker die iets meer vertrouwd is met het onderwerp, ligt het vernieuwde aspect vooral in de reflectie over de verhouding tussen monarchie en moderne (massa)media.

Chantal Kesteloot

03/12/2013

Koning Albert en koningin Elisabeth tijdens een wandeling in de tuinen van het kasteel van Laken. (Foto Cegesoma, nr 36989)

◀ [Terug](#) ▶

Foto's uit 1914-1918. Een rijke collectie in het CEGESOMA

In 2014 staat de wereld stil bij de 100ste verjaardag van het begin van de Eerste Wereldoorlog. Op het programma staan tal van herdenkingsevenementen, historische tentoonstellingen en toeristische projecten over de sporen van de Grote Oorlog. Misschien bent u als journalist, onderzoeker, student of historisch geïnteresseerde op zoek naar iconografisch materiaal over dit onderwerp. Vergeet dan zeker niet om eens te grasduinen in het fotomateriaal dat het CEGESOMA over de periode 1914-1918 bezit.

Het merendeel van de bestanden die we bewaren, komt uit particuliere fotoalbums. We hebben ze verzameld dankzij een actieve verwervingspolitiek die verschillende jaren geleden van start ging. Alle foto's zijn gedigitaliseerd, maar slechts een deel van de collectie wordt effectief bij ons in de originele vorm bewaard. De grote emotionele waarde van de foto's en hun sterke band met het privéleven zorgen immers voor een groot gevoel van hechting. Er afstand van doen is dikwijls moeilijk.

De meeste foto's betreffen de militaire aspecten van de oorlog. Zo bevat het hoofdbestand "Eerste Wereldoorlog" negatieven over het luchtleger, de Belgische artillerie, Franse cavaleristen en de verschillende slagvelden. De collectie De Bremaecker en het bestand Blondeel vervolledigen dit militaire panorama met beelden van achter het front: Oostkerke, Ramskapelle, Veurne, Lampernisse, enz. We bewaren ook beeldmateriaal over het dagelijkse soldatenleven. In dat verband zijn de albums van de familie Ponchau, de collectie Louis Chantrenne en de fondsen Greindl, Timmermans, Loxhay en Willemaers het vermelden waard. De kleindochter van Gustave Duchesne bezorgde ons 300 foto's van haar grootvader, over de omzwervingen van Belgische pantserwagens van Brest naar Zbarraz en Gladki Zborow.

Enkele kleinere verzamelingen geven ons inzicht in andere aspecten van de periode 1914-1918: het politieke leven, sociale toestanden en de economie in oorlogstijd. De 475 foto's van Janine Binon getuigen van het leven van verpleegsters in het hospitaal 'L'Océan' in De Panne en de school 'Koningin Marie-José' in Wulveringem. Het fonds André Douart getuigt van het krijgsgevangenenleven in het kamp van Alten-Grabow.

*Belgische soldaten in Roesbrugge, mei 1917.
(Collectie Cegesoma, fonds Blondeel, nr 173928)*

Naast foto's bewaart het CEGESOMA ook postkaarten over de Eerste Wereldoorlog (collecties Jacques De Vrient-Mores Roza, Pascale Van Dinter, Thiebault, Dochain en Léon Schillings), en een aantal affiches.

De complete lijst van de WO I-bestanden kunt u genereren via onze online catalogus [Pallas](#). U gebruikt als zoekterm "Eerste Wereldoorlog", u zoekt op "Alles (gecombineerd)" en vinkt "Fototheek" aan.

Verbandzaal in de school 'Koningin Marie-José' in Wulveringem, 1916. (Collectie Cegesoma, fonds Binon, nr 93973)

van met de verantwoordelijke van de sector Beeld en Geluid, [Florence Gillet](#).

Florence Gillet

02/12/2013

*Oorlogschade in Leuven na de Duitse bombardementen.
(Collectie Cegesoma, fonds Dochain, nr 564580)*